

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL DE GOVERN

11902

Acord del Consell de Govern de 22 de novembre de 2021 pel qual s'estableixen els nivells d'alerta sanitària que s'han d'aplicar en cada una de les illes

L'Acord del Consell de Govern de 25 d'octubre de 2021 va aprovar el Pla de Mesures de Prevenció, Contenció i Coordinació Front a la COVID-19 i el Pla Específic de Mesures de Prevenció i Contenció de la COVID-19 en els Serveis Socials, i va establir els nivells d'alerta sanitària que s'havien d'aplicar temporalment en cada una de les illes, nivells els quals varen ser revisats el passat dia 8 de novembre, revisió la qual produeix efectes fins el proper dia 23 de novembre.

El nou Pla de Mesures de Prevenció, Contenció i Coordinació Front a la COVID-19, aprovat per l'Acord de 25 d'octubre proposat, s'articulava en l'establiment, d'una banda, d'un seguit de mesures de caràcter i aplicació general, qualsevol que fos el nivell d'alerta sanitària aplicable a les illes i centrat en el manteniment de les normes bàsiques de seguretat i prevenció dels contagis — us de mascareta, manteniment de distàncies interpersonals, ventilació d'espais tancats—, i d'una altra, d'un seguit de mesures aplicables exclusivament a determinats sectors d'activitat de major risc per a la generació de contagis, i que són eventualment aplicables en funció del nivell d'alerta sanitària de cada illa.

L'acompliment per part de la ciutadania d'aquestes mesures bàsiques de seguretat i prevenció del contagi de la COVID 19, juntament amb l'avanç de la vacunació, ha permès una simplificació del Pla actual envers les seves versions anteriors, i la flexibilitat que dona al Pla l'establiment de mesures aplicables en funció del nivell d'alerta sanitària en el qual es trobi cada illa, dota d'una major estabilitat el seu contingut.

En conseqüència no sembla necessari introduir modificacions en el contingut del Pla, si bé, de bell nou, escau revisar els nivells d'alerta sanitària que són aplicables en cada una de les illes, i que determinarà el contingut de les mesures de prevenció i contenció de la COVID-19 que els són aplicables ja que, com s'ha dit, l'eficàcia de la determinació del nivell d'alerta sanitària aplicable a cada una de les illes que es va fer el 8 de novembre conclou demà dia 23.

Les dades epidemiològiques més rellevants en dates immediatament anteriors a aquest Acord mostren un repunt dels contagis envers la tercera setmana del mes d'octubre de 2021, ara bé, sense que avui per avui pugui establir-se una assimilació entre la situació actual i la que es va viure a altres episodis d'expansió dels contagis, com va ser el cas d'onades que es varen patir els mesos de gener i febrer o l'onada que es desencadenà el mes de juliol de 2021, ambdues amb uns creixements del contagis sobtats i abruptes, quasi exponencials, que ens conduïren a que, per exemple, en el termini de dues setmanes que anava entre 25 de juny i 9 de juliol de 2021 es passés d'una IA14 pel conjunt de les Illes de 62,2 casos per 100.000 habitants, a una de 405 casos per 100.000 habitants, per acabar el mes de juliol amb una incidència de 1.103,9 casos per 100.000 habitants al conjunt de les illes. Actualment, en la darrera quinzena abans d'aquest acord la IA 14 per 100.000 habitants de les illes ha passat dels 92,7 del dia 1 de novembre als 133,4 casos el dia 15 del mateix mes, i tot això partint de la millor situació experimentada, després de la cinquena onada, que es va produir el dia 13 d'octubre quan la incidència acumulada a catorze dies es va situar en els 56,1 casos per 100.000 habitants pel conjunt de les illes.

Aquest distint comportament de l'evolució dels contagis, a ben segur té a veure amb el procés de vacunació, que tot just s'havia iniciat en el mes de desembre de 2020, quan es desencadenava una onada, i que es trobava en plena fase d'expansió de les inoculacions de segones dosis de les vacunes entre final del mes de juny i començament del mes de juliol de 2021.

Si bé encara és prest per formular conclusions, haver assolit una cobertura de més del 90% de la població vacunada amb pauta completa entre les persones majors de 50 anys, amb cobertures pràcticament universals entre les persones majors de 70 anys, i amb una cobertura global de més del 82% de la població susceptible de ser vacunada, sembla haver resultat determinant tant per a la contenció de la capacitat del contagi del virus — i escau recordar que segueix resultant completament predominant a les illes la variant delta, especialment agressiva pel que fa a la seva capacitat de contagi— com, i això és tal volta el més transcendent, per a la reducció de casos greus o molt greus, necessitats d'hospitalització o fins i tot de cures crítiques, entre la població vacunada.

Així, globalment, d'acord amb l'informe del Comitè Autòmic de Gestió de Malalties Infeccioses de 18 de novembre de 2021, basat en dades consolidades a dia 15 del mateix mes de la Direcció General de Salut Pública i Participació i dades oferides pel Servei de Salut de les Illes Balears de dia 17 de novembre la comunitat autònoma presenta una incidència acumulada a 14 dies (IA14) per 100.000 habitants en la població general de 133,4 casos, la qual cosa suposa un nivell de risc mitjà. Per altra banda, en la població > 65 anys l'IA14 es troba en 104,8 casos (risc alt). El nombre reproductiu bàsic és de 1,47. La taxa de positivitat a 7 dies és de 4,93%.

Per illes, Mallorca presenta una IA14 de 122,5, Eivissa presenta una IA14 de 120,5 i, Formentera presenta una IA14 de 75,6 (les tres illes en situació de risc mitjà pel que fa a aquest indicador). Menorca presenta una IA14 de 265,6, la qual cosa suposa, pel que fa a aquest indicador, un risc molt alt.

D'altra banda, la situació assistencial es manté en conjunt encara estable i continua a hores d'ara l'ocupació de llits de planta per COVID-19 en un nivell de nova normalitat, situada en l'1,40%, mentre que l'ocupació de llits de cures crítiques, amb un 8,50 %, es troba en un nivell de risc baix.

Per illes, Mallorca presenta una ocupació de llits de planta en un nivell de risc propi de nova normalitat o risc controlat amb una ocupació de l'1,22%, Menorca es troba pel que fa a l'ocupació de llits de planta en una situació idèntica ja que es situa en un 1,21%, mentre que Eivissa (que inclou els ingressos procedents de Formentera) es troba en risc baix (3,02%).

Pel que fa a les ocupacions de llits de cures crítiques, Mallorca i Menorca (9,49% i 7,41% respectivament) es troben en nivell de risc baix, mentre que Eivissa i Formentera es troben en nivells de nova normalitat o risc controlat (4,92%).

Totes aquestes dades segueixen dibuixant, com ja ho varen fer a finals del mes d'octubre, un quadre epidemiològic d'expansió dels contagis si bé d'una forma molt més moderada que als anteriors episodis expansius als quals, en el termini d'un mes, les incidències acumulades s'incrementaven entre un 500% i un 1000%. Per altra banda i si bé és cert que s'ha incrementat la pressió hospitalària, —especialment a Menorca atesa la seva major incidència acumulada— aquest augment no compromet, a hores d'ara, el normal funcionament del sistema assistencial.

En aquest sentit, l'informe del Comitè Autòmic de Malalties Infeccioses de 18 de novembre de 2021 palesa que, d'acord amb el document «Actuaciones de respuesta coordinada para el control de la transmisión de COVID-19», aprovat per la Comissió Interterritorial del Servei Nacional de Salut (CISNS) que estableix que s'ha de posicionar un territori en un nivell d'alerta que es correspon amb el seu nivell de risc d'acord amb l'anàlisi d'indicadors epidemiològics —(IA14 i IA7 per 100.000 habitants del territori, aquests mateixos índexs referits a persones majors de 65 anys, la taxa de positivitat a 7 dies i el percentatge de traçabilitat dels casos— i indicadors assistencials —percentatge d'ocupació per malalts de COVID-19 de llits de planta i de llits d'unitats de cures sobre el total—, de forma que el nivell d'alerta sanitària corresponent a un territori es determina pel fet que com a mínim dos indicadors epidemiològics i un d'assistencial corresponents al territori es trobin en un mateix determinat nivell d'alerta o un de superior, i conclou que totes les illes es troben a hores d'ara en nivell de risc 1 o baix.

En qualsevol cas l'informe reflecteix la preocupació per l'augment sostingut de la incidència de la COVID des del mes d'octubre i manifesta:

En aquests moments, les Illes Balears es troben en un escenari en què, després de dos mesos en una situació epidemiològica molt favorable que va permetre alleugerir la pressió assistencial de forma molt notable i assumir un procés de flexibilització de mesures de prevenció de la COVID-19, es fan aparents de forma clara els primers símptomes de canvi de tendència, no només a nivell d'incidència sinó també a nivell d'ocupació hospitalària. Aquesta situació fa que sigui necessari paralitzar el procés de flexibilització de mesures, i reforçar la vigilància epidemiològica de cara a determinar la necessitat d'enfortir les mesures de mitigació per evitar un impacte important a nivell assistencial. Entre les estratègies que es podrien contemplar per disminuir el risc associat amb la nova situació epidemiològica estarien la intensificació de l'estratègia de testeig, així com la introducció de l'ús del certificat COVID per accedir a activitats de major risc. Aquestes mesures s'han d'acompanyar d'una campanya de vacunació dirigida de forma específica als col·lectius més reticents a la vacunació i una intensificació de la implementació i vigilància de les mesures de mitigació que més impacten en el control epidèmic (mascareta, distància, ventilació).

Un altre factor que convida a mantenir una postura de precaució durant els propers mesos és el fet que, actualment, s'està qüestionant quina és la durada de la protecció que les vacunes confereixen front a malaltia greu. Així, un estudi a Regne Unit (12) conclou que la capacitat de protecció front a infecció pot disminuir a partir dels 5 mesos, mentre que la protecció front a malaltia severa es manté més estable. Aquest efecte, a més, seria més acusat a la població més vulnerable (de major edat o immunocompromesa), fet que ha conduït a que a Espanya s'hagin començat a administrar terceres dosis de reforç a aquests grups en les darreres setmanes.

Així mateix, l'informe del Comitè Autòmic de Malalties Infeccioses esmentat, emès amb relació a la situació epidemiològica actual, conclou el següent:

- En el moment actual, ens trobam davant d'una situació de clar augment de la transmissió de la COVID-19, malgrat les incidències es mantenen encara de forma global en nivells de risc mitjà.
- L'avaluació de la situació a l'entorn europeu fa preveure que la tendència creixent observada a Balears es pugui agreujar durant les properes setmanes.
- L'avaluació del risc conclou que, de forma global, la comunitat autònoma es troba situada en nivell d'alerta 1. Totes les illes es troben situades també, de forma individual, a nivell d'alerta 1.
- La situació hospitalària ha mostrat durant la darrera setmana una tendència lleu a empitjorar, especialment a nivell d'ocupació a UCI. L'ocupació hospitalària a planta es troba ara en nivells de risc de nova normalitat i la de cures crítiques en nivells de risc baix, apropant-se de forma clara al risc mitjà.
- El fort increment a la incidència durant l'onada epidèmica experimentada aquest estiu es va traduir en una pressió assistencial molt

important, que va arribar al seu màxim durant la darrera quinzena d'agost i que durant els darrers dos mesos ha anat millorant de forma gradual. L'ocupació hospitalària a planta es troba ara en nivells de risc de nova normalitat i la de cures crítiques en nivells de risc baix.

- La pressió hospitalària va ser el resultat de l'augment de casos greus de persones contagiades no vacunades o amb vacunació incompleta con a conseqüències de les incidències elevades que les Illes Balears venien patint durant els mesos d'estiu i, de forma menys significativa en números absoluts, dels casos greus que es poden donar en població vacunada però especialment vulnerable (persones de major edat o immunocompromeses).
- La situació d'elevada pressió assistencial va donar com a resultat l'activació dels plans de contingència dels hospitals i la necessitat de suspendre activitat quirúrgica no urgent, així com determinada activitat de consultes externes. La millora experimentada en els darrers dos mesos ha permès la recuperació d'aquesta activitat.
- L'augment d'incidència d'aquest passat estiu va estar relacionada amb la relaxació de les mesures de prevenció, una major mobilitat social i geogràfica, i l'explosió a les Illes Balears de la variant Delta, més transmissible i amb una certa capacitat d'evasió de l'efecte protector de les vacunes, especialment per persones parcialment vacunades.
- La cobertura de vacunació de la població supera ja el 84,3% de la població major de 12 anys amb una dosi i el 82,7% amb pauta completa, però encara queda un percentatge significatiu de població vulnerable sense protegir i especialment en risc en una situació d'increment de la transmissió de la malaltia. Per una altra banda, s'ha detectat un alentiment important en el ritme de vacunació en el segment d'edats entre 20 a 39 anys, fet que assenyalava la importància de dissenyar estratègies dirigides a fomentar la vacunació en aquestes poblacions.
- L'empitjorament generalitzat dels indicadors epidemiològics a les Illes Balears i, especialment, l'evidència que sorgeix del seguiment de la situació epidemiològica als països del nostre entorn, exigeix establir una pausa en el procés de relaxació de mesures, acompanyada d'una intensificació de la vigilància epidemiològica que permeti decidir, si escau, la immediata recuperació de mesures, si escau.
- A més, es recomana que, donat l'agreujament de la situació epidemiològica i les perspectives d'evolució a curt i mig termini, es doni una intensificació de la implementació i vigilància de les mesures que més efectives s'han demostrat per prevenir la transmissió (distància, mascareta i ventilació).
- Finalment, es considera que el risc associat a la situació actual es podria mitigar si s'acompanyés d'una intensificació en l'estratègia de testeig de persones asimptomàtiques, així com la introducció de l'ús del certificat COVID per accedir a activitats de major risc.

Per tot això, el Consell de Govern, com a responsable màxim de la política sanitària a les Illes Balears, a proposta de la consellera de Salut i Consum, en la sessió de 22 de novembre de 2021, adoptà, entre d'altres, l'Acord següent:

Primer.

Disposar que des de la publicació d'aquest Acord fins a les 24.00 hores del dia 7 de desembre de 2021, llevat que es revisin abans, són aplicables a les Illes Balears els nivells d'alerta sanitària següents:

- A l'illa de Mallorca, el nivell d'alerta sanitària 1.
- A l'illa de Menorca, el nivell d'alerta sanitària 1.
- A l'illa d'Eivissa, el nivell d'alerta sanitària 1.
- A l'illa de Formentera, el nivell d'alerta sanitària 1.

Segon.

Notificar aquest Acord a la Delegació del Govern a les Illes Balears, així com a la direcció operativa del Pla Territorial de Protecció Civil de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (PLATERBAL) per a la transició cap a una nova normalitat derivada de la situació d'emergència de salut pública ocasionada per la COVID-19.

Tercer.

Fer constar que corresponen a l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i als ajuntaments, en l'àmbit de les seves competències, les funcions de vigilància, inspecció i control del compliment correcte de les obligacions que preveu aquest Acord, per tal de garantir-ne l'efectivitat. A aquest efecte, les administracions esmentades poden sol·licitar la col·laboració dels cossos i forces de seguretat de l'Estat. L'incompliment de les mesures es pot sancionar de conformitat amb la normativa aplicable en matèria de salut pública.

Quart.

Comunicar a la Direcció de l'Advocacia aquest Acord a fi que, si ho considera oportú, el presenti davant l'òrgan judicial competent a l'efecte que estableix l'article 10.8 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Cinquè.

Publicar aquest Acord en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Sisè.

Contra aquest Acord, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar un recurs potestatiu de reposició davant el mateix òrgan que el dicta, en el termini d'un mes comptador des que es publiqui, d'acord amb els articles 123 i 124 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, o, alternativament, un recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, en el termini de dos mesos comptadors des que es publiqui, de conformitat amb els articles 10.1 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Palma, 22 de novembre de 2021

La secretària del Consell de Govern

Mercedes Garrido Rodríguez

